

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA w ŁODZI**
ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź
tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12
e'mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61-16(13)/13/RB

Łódź, dnia 07 marca 2014 r.

DECYZJA Nr RŁO 2/2014

- I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po uprawdopodobnieniu stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na braku zamieszczenia w umowie „UMOWA POŻYCZKI” obligatoryjnych postanowień umowy o kredyt konsumencki odnoszących się do wskazania organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, ze zm.) **i przyjęciu zobowiązania** AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **do podjęcia działań zmierzających do** zapobieżenia tym naruszeniom poprzez dodanie do stosowanego wzorca umowy zapisu: *„Organem nadzorującym prawidłowość umów stosowanych przez Pożyczkodawcę jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, 00-950 Warszawa, Plac Powstańców Warszawy 1. W sprawach indywidualnych organem właściwym jest miejski lub powiatowy rzecznik konsumentów”* **nakłada się** na AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, **obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez** dodanie do stosowanego wzorca umowy zapisu: *„Organem nadzorującym prawidłowość umów stosowanych przez Pożyczkodawcę jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, 00-950 Warszawa, Plac Powstańców Warszawy 1. W sprawach indywidualnych organem*

właściwym jest miejski lub powiatowy rzecznik konsumentów” w terminie 21 dni (dwudziestu jeden dni) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

- II. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po uprawdopodobnieniu stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zaniechaniu wręczenia konsumentom wzoru odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki, co jest sprzeczne z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, ze zm.) i **przyjęciu zobowiązania** AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia** tym naruszeniom poprzez wręczenie konsumentom przy zawarciu umowy na trwałym nośniku, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy z oznaczeniem nazwy i adresu siedziby spółki **nakłada się** na AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, **obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez** wręczenie konsumentom przy zawarciu umowy na trwałym nośniku, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy z oznaczeniem nazwy i adresu siedziby spółki **w terminie 21 dni (dwudziestu jeden dni) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.**

- III. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po uprawdopodobnieniu stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na stosowaniu w umowach zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca umowy o nazwie „UMOWA POŻYCZKI” postanowienia o treści: „Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w pierwszym dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)”, które narusza art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, ze zm.) i **przyjęciu zobowiązania** AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia** tym naruszeniom poprzez dokonanie zmiany w pkt. 5 „Postanowienia dotyczące Umowy pożyczki z Opcją obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania” oraz w pkt. 4 „Postanowienia dotyczące Umowy

pożyczki bez Opcji obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania” wzorca umowy o nazwie „UMOWA POŻYCZKI” z **obecnego brzmienia**: „Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **pierwszym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)” **na** „Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **trzydziestym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)” **nakłada się** na AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, **obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez** dokonanie zmiany w pkt. 5 „Postanowienia dotyczące Umowy pożyczki z Opcją obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania” oraz w pkt. 4 „Postanowienia dotyczące Umowy pożyczki bez Opcji obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania” wzorca umowy o nazwie „UMOWA POŻYCZKI”: z **obecnego brzmienia** „Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **pierwszym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)” **na** „Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **trzydziestym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)” **w terminie 21 dni (dwudziestu jeden dni) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.**

IV. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po uprawdopodobnieniu stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na stosowaniu we wzorcu umowy o nazwie „UMOWA PORECZENIA” postanowienia umownego, które może być tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.), o treści: „Poręczyciel oświadcza, że wszelkie zawiadomienia winny być dokonywane na adres jego zamieszkania podany wyżej. Poręczyciel zobowiązuje się zawiadamiać Wierzyciela o każdorazowej zmianie adresu. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania.”, **i przyjęciu zobowiązania** AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie **do podjęcia działań zmierzających do** zapobieżenia tym naruszeniom poprzez wykreślenie w pkt. 3 ust. 2 „UMOWY PORECZENIA” zdania: „W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania” **nakłada się** na AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, **obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez** wykreślenie w pkt. 3 ust. 2 „UMOWY PORECZENIA” zdania: „W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio

wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania” w terminie 21 dni (dwudziestu jeden dni) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

- V. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na AMBULANCE BANKING Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, **obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania w terminie 2 miesięcy (dwóch miesięcy) od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji zawierającej dowody**, wprowadzenia zmian o których mowa w punktach I – IV sentencji niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W toku postępowania wyjaśniającego mającego ustalić czy działania AMBULANCE BANKING Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie – zwanej dalej: „Spółką” – nie naruszają chronionych prawem interesów konsumentów, co uzasadnia podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach lub wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt RŁO-405-27/12/RB) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Prezesem Urzędu” – ustalił, iż Spółka udziela kredytów konsumenckich i pożyczek. Umowy te są zawierane w oparciu o wzorce umów pod nazwami „UMOWA POŻYCZKI” i „UMOWA PORECZENIA”. Jak wykazało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające, Spółka stosuje w obrocie z konsumentami: wzorzec umów o nazwie „UMOWA POŻYCZKI”, który może zawierać postanowienie sprzeczne z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o kredycie konsumenckim”, oraz wzorzec umów o nazwie „UMOWA PORECZENIA”, który może zawierać postanowienie o podobnej treści do postanowień wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone – zwanego dalej także „Rejestrem” – o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) – zwanego dalej „k.p.c.”. W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż istnieją podstawy do postawienia Spółce zarzutu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i

2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”.

W dniu 3 września 2013 r. Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegających na:

- 1) braku zamieszczenia w umowie „UMOWA POŻYCZKI” obligatoryjnych postanowień umowy o kredyt konsumencki odnoszących się do wskazania organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów, co jest sprzeczne: z art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, ze zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 2) zaniechaniu wręczenia konsumentom wzoru odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki, co jest sprzeczne z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, ze zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 3) stosowaniu w umowach zawieranych z konsumentami na podstawie wzorca umowy o nazwie „UMOWA POŻYCZKI” postanowienia o treści: *„Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w pierwszym dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...).”*, które narusza art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, ze zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) działaniu polegającym na stosowaniu we wzorcu umowy o nazwie „UMOWA PORĘCZENIA” postanowienia umownego, które może być tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.), o treści: *„Poręczyciel oświadcza, że wszelkie zawiadomienia winny być dokonywane na adres jego zamieszkania podany wyżej. Poręczyciel zobowiązuje się zawiadamiać Wierzyciela o każdorazowej zmianie adresu. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania.”*, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. (dowód: karty Nr 1-3).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka w piśmie z dnia 6 listopada 2013 r. (dowód: karty Nr 46 i 47) zobowiązała się do:

- stosowanego wzorca umowy dodać zapis: *„Organem nadzorującym prawidłowość umów stosowanych przez Pożyczkodawcę jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, 00-950 Warszawa, Plac Powstańców Warszawy 1. W sprawach indywidualnych organem właściwym jest miejski lub powiatowy rzecznik konsumentów”*;
- stosowanego wzorca umowy dodać formularz: *„Oświadczenie Konsumenta o odstąpieniu od Umowy Pożyczki”* (za pisemnym potwierdzeniem odbioru Konsumenta);
- wykreślenia w pkt. 3 ust. 2 „UMOWY PORĘCZENIA”: *„W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z*

adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania”;

- dokonania zmiany w pkt. 5 „Postanowienia dotyczące Umowy pożyczki z Opcją obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania” oraz w pkt. 4 „Postanowienia dotyczące Umowy pożyczki bez Opcji obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania”) z „Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **pierwszym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)” **na** „Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **trzydziestym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)”;

w terminie do 21 dni od uprawomocnienia się decyzji zobowiązującej. Ponadto Spółka poinformowała, że kredyty konsumenckie udzielane są na okres 30 dni.

W dniu 19 listopada 2013 r. Spółka zmodyfikowała swój wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej poprzez zobowiązanie się do wręczania konsumentowi przy zawarciu umowy na trwałym nośniku, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy z oznaczeniem nazwy i adresu siedziby spółki (dowód: karta Nr 48).

Pismem z dnia 7 stycznia 2014 r. Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w przedmiotowym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy (dowód: karta Nr 50).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Spółka jest przedsiębiorcą wpisanym do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000338599. Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. udzielanie kredytów (dowód: karty Nr 34-38).

Umowy kredytu zawierane są w oparciu o wzorce umowy pod nazwami „UMOWA POŻYCZKI” oraz „UMOWA PORECZENIA” (dowód: karty Nr 11-13).

W stosowanym wzorcu umowy pod nazwą „UMOWA POŻYCZKI” Spółka zamieściła postanowienie o treści „*Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w pierwszym dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...).*” – pkt 4 (dowód: karta Nr 11).

W stosowanym wzorcu umowy pod nazwą „UMOWA PORECZENIA” Spółka zamieściła postanowienie o treści „*Poręczyciel oświadcza, że wszelkie zawiadomienia winny być dokonywane na adres jego zamieszkania podany wyżej. Poręczyciel zobowiązuje się zawiadamiać Wierzyciela o każdorazowej zmianie adresu. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania.*” – § 3 pkt 2 (dowód: karta Nr 13).

Spółka nie wręczała konsumentom zawierającym umowę kredytu konsumenckiego oświadczenia o odstąpieniu od tej umowy (dowód: karta Nr 11 i 12).

Wzorzec umowy pod nazwą „UMOWA POŻYCZKI” nie zawierał obligatoryjnych postanowień umowy o kredyt konsumencki odnoszących się do wskazania organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów (dowód: karta Nr 11), pomimo, iż Spółka stosuje go do zawierania umów o kredyt konsumencki.

Do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. w dniu 11 kwietnia 2012 r. pod numerem 3019 zostało wpisane postanowienie o treści: „Bank zastrzega, a Kredytobiorca wyraża zgodę, że oświadczenie o wypowiedzeniu niniejszej umowy zostanie wysłane Kredytobiorcy listem poleconym na ostatni wskazany przez niego adres. W przypadku nieodebrania przesyłki za datę doręczenia przyjmuje się datę pierwszego awizowania przesyłki”, uznane za niedozwolone przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów” w wyroku z dnia 9 kwietnia 2010 r., sygn. akt XVII AmC 959/09.

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim konsument zwraca niezwłocznie kredytodawcy kwotę udostępnionego kredytu wraz z odsetkami, nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Zgodnie natomiast z art. 30 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim umowa o kredyt konsumencki powinna określać:

1. imię, nazwisko i adres konsumenta oraz imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy i pośrednika kredytowego,
2. rodzaj kredytu,
3. czas obowiązywania umowy,
4. całkowitą kwotę kredytu,
5. terminy i sposób wypłaty kredytu,
6. stopę oprocentowania kredytu oraz warunki jej zmiany z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej, o ile ma zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu; jeżeli umowa o kredyt konsumencki przewiduje różne stopy oprocentowania, informacje te podaje się dla wszystkich stosowanych stóp procentowych w danym okresie obowiązywania umowy,
7. rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia,
8. zasady i terminy spłaty kredytu, w szczególności kolejności zaliczania rat kredytu konsumenckiego na poczet należności kredytodawcy, w tym informację o prawie, o którym mowa w art. 37 ust. 1,
9. zestawienie zawierające terminy i zasady płatności odsetek oraz wszelkich innych kosztów kredytu, w przypadku gdy kredytodawca lub pośrednik kredytowy udziela karencji w spłacie kredytu,
10. informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie,
11. roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu,
12. skutki braku płatności,
13. informację o konieczności poniesienia opłat notarialnych, o ile wystąpią,
14. sposób zabezpieczenia i ubezpieczenia spłaty kredytu, jeżeli umowa je przewiduje,
15. termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym,
16. prawo konsumenta do spłaty kredytu przed terminem,

17. informację o prawie kredytodawcy do zastrzeżenia w umowie prowizji za dokonanie spłaty kredytu przed terminem i zasady ustalenia wysokości tej prowizji,
18. informację o prawie, o którym mowa w art. 59 ust. 1,
19. warunki wypowiedzenia umowy,
20. informację o możliwości korzystania z pozasądowego rozstrzygnięcia sporów oraz zasadach dostępu do tej procedury, jeżeli takie prawo przysługuje konsumentowi,
21. **wskazanie organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów.**

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie jest zatem, aby działania przedsiębiorców – którym zarzucono naruszenie jej przepisów – stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś interesu jednostki lub grupy. Ustawa, w odniesieniu do przedsiębiorców chroni wobec tego konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy, jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Spółki. Spółka udziela pożyczek także przy pomocy sieci Internet. Potencjalnie zatem każdy może stać się jej kontrahentem. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1 tej ustawy, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. W decyzji tej, jak wynika z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Przytoczony powyżej przepis jako przesłanki warunkujące możliwość wydania decyzji wskazuje: uprawdopodobnienie, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz zobowiązanie się przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom.

W niniejszym postępowaniu wymaga zatem rozważenia, czy zaistniały wskazane warunki w odniesieniu do działania i zobowiązania Spółki, a ponadto, czy w przypadku ich wystąpienia

uzasadnione jest przyjęcie zobowiązania strony postępowania i wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji w oparciu o ww. przepis.

Ad I – IV sentencji niniejszej decyzji.

W przedmiotowym postępowaniu Prezes Urzędu postawił zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na bezprawnym działaniu bądź zaniechaniu naruszającym ustawę o kredycie konsumenckim oraz na stosowaniu postanowienia wzorca umów, które zostało wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Takie działanie może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 tej ustawy, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru,
- 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji,
- 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Dla uprawdopodobnienia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest każdorazowo uprawdopodobnienie kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek:

- 1) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy,
- 2) działanie to jest bezprawne,
- 3) działanie przedsiębiorcy godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 672) – zwanej dalej: „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” – jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Spółka jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000338599. Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. udzielanie kredytów. Spółka prowadzi we własnym imieniu w sposób zorganizowany i ciągły, w celach zarobkowych działalność usługową, posiada zatem status przedsiębiorcy.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Spółkę praktyk wskazanych w art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.**

Ad 2)

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Porządek prawny obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07). Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Porządek prawny, którego naruszenie może skutkować naruszeniem artykułu 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów. Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Tym samym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem (por. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 czerwca 2006 r. - sygn. akt XVII AmA 32/05). W art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawodawca wskazał natomiast przykładowe rodzaje praktyk, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów. Katalog ten nie jest wyczerpujący. Zatem oprócz praktyk wskazanych bezpośrednio przez ustawodawcę w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów można uznać zachowania naruszające przepisy innych ustaw, które nakładają na przedsiębiorcę określone obowiązki względem konsumenta.

Jak wyżej wskazano art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera przykładowy katalog bezprawnych działań naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.

Na mocy art. 479⁴⁵ § 1 k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przesyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia Rejestru. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę tzw. formalnej jawności Rejestru, stanowiąc, że Rejestr jest jawny. Jawność ta oznacza, że Rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli wszyscy mają do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c. od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do Rejestru prawomocny wyrok ma skutek wobec osób trzecich. W ocenie Prezesa Urzędu, wpisanie postanowień do tego Rejestru oznacza zatem, że od tej chwili są one zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za sprzeczne z obowiązującym porządkiem

prawnym, bądź dobrymi obyczajami. Chodzi bowiem o to, by prawa i obowiązki przyszłych potencjalnych konsumentów nie były kształtowane na podstawie postanowień umownych uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., dotyczy także postanowień podobnych. Może zdarzyć się bowiem taka sytuacja, w której przedsiębiorca stosować będzie umowę, w której zawarte będą postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do tego Rejestru. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność tychże postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. o sygnaturze akt III SZP 3/06 wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określone postanowienie za niedozwolone w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ono wpisane do Rejestru, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (obecnie art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów) dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych postanowień zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające na przykład na przedstawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty postanowień.

Bezprawność wskazana w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim umowa o kredyt konsumencki powinna określać:

- 1) imię, nazwisko i adres konsumenta oraz imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy i pośrednika kredytowego,
- 2) rodzaj kredytu,
- 3) czas obowiązywania umowy,
- 4) całkowitą kwotę kredytu,
- 5) terminy i sposób wypłaty kredytu,
- 6) stopę oprocentowania kredytu oraz warunki jej zmiany z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej, o ile ma zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu; jeżeli umowa o kredyt konsumencki przewiduje różne stopy oprocentowania, informacje te podaje się dla wszystkich stosowanych stóp procentowych w danym okresie obowiązywania umowy,
- 7) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia,
- 8) zasady i terminy spłaty kredytu, w szczególności kolejności zaliczania rat kredytu konsumenckiego na poczet należności kredytodawcy, w tym informację o prawie, o którym mowa w art. 37 ust. 1,

- 9) zestawienie zawierające terminy i zasady płatności odsetek oraz wszelkich innych kosztów kredytu, w przypadku gdy kredytodawca lub pośrednik kredytowy udziela karencji w spłacie kredytu,
- 10) informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie,
- 11) roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu,
- 12) skutki braku płatności,
- 13) informację o konieczności poniesienia opłat notarialnych, o ile wystąpią,
- 14) sposób zabezpieczenia i ubezpieczenia spłaty kredytu, jeżeli umowa je przewiduje,
- 15) termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5 a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym,
- 16) prawo konsumenta do spłaty kredytu przed terminem,
- 17) informację o prawie kredytodawcy do zastrzeżenia w umowie prowizji za dokonanie spłaty kredytu przed terminem i zasady ustalenia wysokości tej prowizji,
- 18) informację o prawie, o którym mowa w art. 59 ust. 1,
- 19) warunki wypowiedzenia umowy,
- 20) informację o możliwości korzystania z pozasądowego rozstrzygania sporów oraz zasadach dostępu do tej procedury, jeżeli takie prawo przysługuje konsumentowi,
- 21) wskazanie organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów.

Zgodnie z powyżej przytoczonym przepisem, umowy zawierane z konsumentami, do których zastosowanie mają przepisy ustawy o kredycie konsumenckim muszą zawierać minimum informacji wymaganych przez tą ustawę. W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki. Dodatkowo w sytuacji, gdy sposób postępowania zarówno konsumenta jak i kredytodawcy w trakcie realizacji umowy reguluje ustawa o kredycie konsumenckim, umowa musi wyczerpująco przekazywać informacje umożliwiające postępowanie zgodnie z nakazami tej ustawy, a także umożliwiające weryfikację działań przedsiębiorcy. Ustalając katalog informacji, które musi zawierać umowa o kredyt konsumencki, ustawodawca wyszedł z założenia, że ich przekazanie zrównoważy deficyt informacji konsumenta w stosunkach z profesjonalistą. Pozwoli tym samym zrealizować podstawowy cel nałożenia na przedsiębiorców obowiązków informacyjnych, mianowicie umożliwienie dokonania racjonalnego wyboru oraz orientację w sytuacji prawnej, w jakiej znalazł się na skutek zawarcia umowy. Z przeprowadzonej przez Prezesa Urzędu analizy wynika, iż w umowach zawieranych na podstawie stosowanego przez Spółkę wzorca umów o nazwie „UMOWA POŻYCZKI” oraz załączników, brak jest wskazania organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów. Brak ten utrudnić może zatem konsumentowi dochodzenie roszczeń wynikających z zawartej umowy o kredyt konsumencki.

Bezprawność wskazana w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy o kredycie konsumenckim kredytodawca lub pośrednik kredytowy jest zobowiązany przy zawarciu umowy wręczyć konsumentowi, na trwałym nośniku, wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, z oznaczeniem swojego imienia, nazwiska (nazwy) i adresu zamieszkania (siedziby). Uznać zatem należało, iż oprócz obowiązku poinformowania o uprawnieniach związanych z odstąpieniem od umowy, Spółka ma także obowiązek wręczenia konsumentowi stosownego wzoru umożliwiającego faktyczną realizację tego uprawnienia. Odstąpienie od umowy dokonuje się na specjalnym formularzu (wzorzec) do odstąpienia od umowy, który powinien zostać wręczony kredytobiorcy przy zawieraniu umowy przez kredytodawcę lub pośrednika kredytowego (art. 53 ust. 3 ustawy o kredycie konsumenckim). Formularz ten powinien zawierać następujące dane: imię i nazwisko kredytodawcy (nazwę) oraz adres zamieszkania (siedzibę). Niemniej należy uznać, że odstąpienie od umowy nastąpić może nie tylko przy użyciu przedmiotowego formularza. Jego wręczenie podyktowane jest chęcią ułatwienia kredytobiorcy odstąpienia od umowy, gdyż nie musi on wiedzieć, w jaki sposób przygotować skuteczne prawnie oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Zebrany materiał dowodowy uprawdopodobnia stwierdzenia, iż Spółka nie wręczała stosownego oświadczenia.

Bezprawność postanowienia wskazanego w pkt III sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim konsument zwraca niezwłocznie kredytodawcy kwotę udostępnionego kredytu wraz z odsetkami, nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy. W ocenie Prezesa Urzędu, sprzeczne z prawem jest zatem zamieszczenie przez Spółkę we wzorcu umów o nazwie „UMOWA POŻYCZKI” postanowienia o treści: „*Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w pierwszym dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...).*”, bowiem informacja ta jest niezgodna z przepisem 54 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim. Przewidziany przez Spółkę termin określony jako pierwszy dzień roboczy następujący po dniu odstąpienia od umowy, zamiast 30 dni, skraca ustawowy termin, w ramach którego winna zostać zwrócona kwota pożyczki, w przypadku skorzystania przez konsumenta z uprawnienia do odstąpienia od umowy kredytu konsumenckiego.

Bezprawność postanowienia wskazanego w pkt IV sentencji niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie o treści: „*Poręczyciel oświadcza, że wszelkie zawiadomienia winny być dokonywane na adres jego zamieszkania podany wyżej. Poręczyciel zobowiązuje się zawiadamiać Wierzyciela o każdorazowej zmianie adresu. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania.*” jest tożsamy z postanowieniem umownym wpisanym pod numerem 3019 do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., o treści: „Bank zastrzega, a Kredytobiorca wyraża zgodę, że oświadczenie o wypowiedzeniu niniejszej umowy zostanie wysłane Kredytobiorcy listem poleconym na ostatni wskazany przez niego adres. W przypadku nieodebrania przesyłki za datę doręczenia przyjmuje się datę pierwszego awizowania przesyłki.”.

Z uzasadnienia do powyższego wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wynika, że postanowienie to zostało uznane za niedozwolone, gdyż w świetle art. 61 § 1 zdanie

1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 296, ze zm.), oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Zatem oświadczenie woli składane innej osobie może być uznane za skutecznie doręczone jedynie wówczas, gdy dotarło do tej osoby w sposób umożliwiający jej zapoznanie się z jego treścią. Zarówno treść kwestionowanego postanowienia jak i treść tych wpisanych do Rejestru, stwierdzają domniemanie doręczenia korespondencji konsumentowi, a tym samym przyjęcie przez konsumenta oświadczenia woli przedsiębiorcy niezależnie od faktu, że konsument mógł nie zapoznać się z treścią oświadczenia woli przedsiębiorcy.

Zarówno postanowienie stosowane przez Spółkę, jak i postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 3019 naruszają w ten sam sposób dobre obyczaje oraz rażąco naruszają interes konsumentów.

Mając na uwadze powyższe **Prezes Urzędu stwierdził, że druga przesłanka** niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Spółkę praktyk wskazanych w art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **została spełniona.**

Ad 3)

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 tej ustawy stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Ze zbiorowym interesem konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

Prezes Urzędu podkreśla, że o tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, iż „ (...) *nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów.*” (wyrok SN z dnia 12 września 2003 r., sygn. akt I CKN 504/01).

W przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu ma do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z dostępnymi wzorcami umowy i zawarli, bądź mogli zawrzeć ze Spółką umowę zawierającą niedozwolone postanowienie umowne bądź naruszające ustawę o kredycie konsumenckim. W tej sytuacji bezprawne zachowanie Spółki nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów Spółki.

Stosowanie opisanych wyżej praktyk może godzić zatem w zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym **Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia przesłanka** niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Spółkę praktyk wskazanych w art. 24 ust. 1 i 2 oraz

art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **została spełniona.**

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Ponadto, stosownie do art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przyjmując zobowiązanie Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

Jak Prezes Urzędu wykazał w niniejszej decyzji, okoliczności sprawy uprawdopodobniły, że Spółka stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, określone w art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Spółka złożyła zobowiązanie do:

1. dodania do stosowanego wzorca umowy zapis: *„Organem nadzorującym prawidłowość umów stosowanych przez Pożyczkodawcę jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, 00-950 Warszawa, Plac Powstańców Warszawy 1. W sprawach indywidualnych organem właściwym jest miejski lub powiatowy rzecznik konsumentów”*.
2. wręczenia konsumentowi przy zawarciu umowy na trwałym nośniku, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy z oznaczeniem nazwy i adresu siedziby spółki.
3. wykreślenia w pkt. 3 ust. 2 „UMOWY PORĘCZENIA” zdania: *„W razie zaniedbania tego obowiązku pismo przesłane pod ostatnio wskazany przez Poręczyciela adres i zwrócone z adnotacją o niemożności doręczenia pozostawia się w dokumentach ze skutkiem doręczenia z dniem pierwszego awizowania”*.
4. dokonania zmiany w pkt. 5 „Postanowienia dotyczące Umowy pożyczki z Opcją obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania” oraz w pkt. 4 „Postanowienia dotyczące Umowy pożyczki bez Opcji obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania”): **z obecnego brzmienia** *„Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **pierwszym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)”* **na** *„Pożyczkobiorca ma obowiązek, najpóźniej w **trzydziestym** dniu roboczym licząc od daty odstąpienia od Umowy pożyczki, dokonać zwrotu całej kwoty wypłaconej mu pożyczki (...)”*.

w terminie 21 dni (dwudziestu jeden dni) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa Urzędu, złożone przez Spółkę zobowiązanie jest zupełne, gdyż zabezpiecza interesy prawne konsumentów, którzy mogą zawrzeć tego typu umowy po wydaniu decyzji zobowiązującej.

Prezes Urzędu uznał, iż wskazany przez Spółkę termin na wykonanie obowiązku wynikającego ze złożonego zobowiązania jest wystarczający na ich zrealizowanie, a także pozwoli na szybkie wyeliminowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec spełnienia przesłanek wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **Prezes Urzędu orzekł jak w punktach I – IV sentencji niniejszej decyzji.**

Ad V sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji nakładającej na przedsiębiorcę obowiązek wykonania zobowiązania, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę również obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Wobec tego Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania w terminie 2 miesiące (dwóch miesięcy) od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, zawierającej dowody zmiany stosowanych wzorców umów w sposób wskazany w sentencji.

Prezes Urzędu uznał, że tak określony termin jest wystarczający dla Spółki do przygotowania i przekazania Prezesowi Urzędu dowodów wykonania złożonego zobowiązania.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie V sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Z-ca Dyrektora Delegatury*

Andrzej Kędzia

Otrzymuje:

AMBULANCE BANKING Sp. z o.o.